

طريقه - ترجمه

تأليف : مجد العلى

(٤)

لاادری

قیل ان الاله ذو ولد
 قیل ان الرسول قدکهنا
 مانجی الله والرسول معاً
 من لسان الوری فكيف انا

شمس الدين کيشي

جاھلان در حق یزدان بسرودن گفتند
 اختر و صورت گاو این همه در قرآنست
 آنیارا بکهافت همه نسبت کردند
 مصلطفی نیز آریشان بسلامت پتوست
 حق تعالی چو زبانهای عوام از بی خود
 و آنیا هیچ نیستست زمن خواهد بست ...
 دعبل خرائی

در مرک معتصم و خلافت الواقع بالله گوید
 الحمد لله لا صبر ولا جلد
 ولا عزاء اذا اهل البلا رقدوا
 خليفة مات لم يحزن لها احد
 و اخر قام لم يفرح بها احد
 عبد الحسين میرزا

سپاس خدا نی شکیب و نه طاقت
 عزا نیست حقتد اگر اهل بدعت

خليفة بمرد و نشد زان غمین کس
نه کس شاد از دیگر در خلافت

أبو العناية

زمانی که در حبس رشید خلیفه عباسی بود بدیوار محبس نوشت
اما و الله ان الظلم لوم
وممازال المسيئ هو الظلوم
الى دیان یوم الدین نمضی
وعند الله تجتمع الخصوم
عبد الحسين میرزا

ب والله كه ظلم باشد بي شبهه رشت و شوم
ظالم همیشه مجرم و مجرم بود ملوم
روز جزا بداد همه سوی حق شویم
و ایم جمع نزد خدا جمله خصوم

خیام

گاویست در آسمان و نامش بروین
گاو دیگری نهفته در زیر زمین
چشم خرد خود بگشای ای عاقل
زیر و زیر دو گاو مشتی خر بین
ترجمان شناخته نشده

و اورین حاطا بهذا الوری
فتحر الثريا و تور الثريا
و من تحت هذا ومن فوق هذا
حمير مسرجة في قري

ابوسعید ابوالخیر

فاذ ابصرتی ابصرته

و اذ ابصرته ابصرتی

خودش ترجمه گرده

چون مرا دیدی تو ، اورا دیده

چون ورا دیدی تو دیدی مرمرا

ترجمه مقبول — شعر بشعر

متسبی

کفی بجسمی نحو لا انتی رجل

لولا مخاطبی ایاک لم قرنی

محمد علاء الدین احمد بن حسن

ز رنج وضعف بدآن جایگه رسیدم تن

که راست ناید اگر در خطاب گویم — من

شاعر عرب

و کف عن الخیر مقبوضة

کما نقصت مائة سبعة اث فرنگی

فردوسي علوم انساني

کف شاه محمود عالی تبار

نه اندر نه آمد سه اندر چهار

قال الشاعر

ان فریدون لم يكن ملكاً

و لم يكن بالعيير معجونة

بالبر والجود نال مرتبة

فجد و احسن تكن فریدونا

فردوسي

فریدون فرخ فرشته نبود
 زمشک و زعنب سرشته نبود
 زداددهش یافت این نیکوئی
 توداددهش کن فریدون توئی

شيخ احمد غزالی

شب رفت و حدیث ما پایان نرسید
 شب را چه گفته قصه ما بود دراز
 ترجمان شاخته نشد
 اللیل مضی و ما مضت قصتا
 لاذنب له حدیثنا طال و طال

غضائیری رازی

شهر گو قلم بر گرفت ازدواج
 شفا کرد داند جهان را زدا
 عصا بر گرفتن نه معجز بود
 همی ازدها کرد باید عصا
 ابو منصور بن أبي على
 ليس كل الذي انتصي من دواه
 قلماً بالغ العلى بالاداة
 ان حمل العصا لغير بدیع
 قلیها حیة من المعجزات

لاعلم

و کنت فتی من جند ابلیس فارتقی
بی الحال حتی صار ابلیس من جندی

سوزنی

یک کبیره مرا رهنمای شیطان بود
بصد کبیره کنون رهنمای شیطانم

لانعلم

و مغن بار دالنجمة مختل اليدين
مار آه احد فی دارقوم هرتین

سعدی

مطربی دور ازین خجسته سرای
کس ندیدش دوبار دریک جای

علی (ع) . . . ؟

مافات مضی و ماسیا تیک فاین
قم فاغتیم الفرصة بین العدمین

پوشش کار علوم سعدی مطالعات فرنگی

سعدها دی رفت و فردام همچنان موجود نیست
در میان این و آن فرصت شمار امروز را

سعدی

ان الغصون اذا قومتها اعتدلت
وليس ينفعك التقويم بالخشب

ترجمه وی

چوب نرا چنانکه خواهی بیچ
نشود خشک جز به آتش راست

سعدي

اعده الرمایه کل یوم

فلما اشتد ساعده رمانی

خود ترجمان است

کس نیاموخت علم تیر از من

که مرا عاقبت نشانه نکرد

ابونواس

یارب ان عظمت ذنوبی کثرة

ولقد علمت بان عفوك اعظم

مؤاف کتاب

یارب گناهم ارجه بزرگ است و بی شمر

دانم که عفو تست از آن پس بزرگتر

لاندری

و ان حیوة المرء بعد عدوه

و ان كان يوماً واحداً لکثير

ترجمان معلوم نشدانی

دمی آب خوردن پس از بدستگال

به از عمر هفتاد و هشتاد سال

ابوالعلاء المعري

فی قصيدة يرثی فقيها حفيما

خف الوطاء ما اظن اديم الا

رض الامن هذه الاجساد

سعدی

خاک راهی که براو میگذری ساکن باش
که عیونست وجفونست و جاهست و خدود

الاستاذ جميل صدقى الزهاوى الشاعر العراقي

لقد كنت فى درب بغداد ماشيا
و بغداد فيها للمساوه دروب
فصادفت شيخا قد حنى الدهر ظهره
له فى الصراط المستقيم ديب
عليه ثياب رثة غير انها
نظاف فلم تدنس لهن حيوب
يسير الهوينا والجماهير خلفه
يسبو نه و الشيخ ليس يحب
له و قته يقوى بهائم شهقة
تكادلها نفس الشقيق تذوب
تدل غضون فى وسیع جيشه
على انه بين الشیوخ سائب
فساء لت من هذا؟ فقال مجاور
هو الحق جاء اليوم فهو غريب
فيجئ اليه ناصرا و مؤازرا
و دمعي لا شفاقي عليه صبيب
و قلت له .انا غريبا ن ه هنا
و كل غريب للغريب نسيب .

دانشمندمعاصر: آقای ینش

شبی زخانه بکوئی شدم ترقی را
مرا پدید شد از دور ازدحام عجیب

خمیدلا پیری دیدم روانه ازره راست
 همیخنید چو بیمار زی سرای طبیب
 دو گام رفتی و ماندی نفس زنان ازره
 که ناتوان همه را بسپرد بدین ترتیب
 کهن پیر همه اش جامه بود پاک ولی
 نه شوخگن بودار کنه جامه است غریب
 از آن نشان پجین گشاده اش چینها
 که غیر در دوغمش نیست در زمانه نصیب
 جماعت از پیش انبوه ناسزا گویان
 که ناید از چه بالوعه بوی عنبر و طبیب
 نهاده پیر گزین - مهر خامشی بر لب
 خموش گردد بلبل کجاست زاغ رقیب
 سؤال گردم این کیست وین چه هنگامه است
 چه موجب آمده این خسته را چنین تعذیب
 جواب دادیکی کاین حق است و یگانه است
 شهر ماو گنیمش ازین مسبب تأدیب
 مرابسوخت بر او دل چنانکه شدز تعجب
 برش زدیده سر شک و بسر زینه لبه بیب
 شناقتم پیش تا که دست او گیرم
 چه خوش بود که بگیرد حبیب دست حبیب
 بگفتمش که «غریبم و بارهم باشیم
 بدین دلیل که باشد غریب خویش غریب»